

ТЕСТ :

Који је Ваш васпитни стил

Не постоји савршено родитељство . Сви ми неке ствари радимо веома добро док нам неке родитељске вештине и даље недостају. Наши поступци , ставови, реакције, имају неку своју стабилност у времену и може се рећи да сваки од нас родитеља има свој стил.Уколико желите да сазнате који је Ваш стил родитељства онда попуните тест који је пред Вама. Одговарате заокруживањем слова које се налази на крају тврдње. На крају просто пребројите којих слова имате највише. Опис стила налази се на крају теста. Уживајте и покушајте да се забавите док решавате тест.

1. Ваша деца су се посвађала око играчке и долазе код Вас да пресудите ко је у праву

- а) Пажљиво слушате шта Вам деца говоре и доносите , по Вашем мишљењу најправедније решење. (А)
- б) Не прихватате било какав разговор о свађи већ их шаљете да иду напоље да се играју; (П)
- ц) Узимате спорну играчку од деце док се она сама не договоре како ће се играти. (Д)

2. Ваше двогодишње дете по сваку цену жели да му купите играчку у тржном центру и не жели да одустане. Полако почиње да прави „сцену“. Ви :

- а)Игноришете његово наваљивање, јер ће тако престати, (А)
- б) Покушаћете да објасните, да подсетите да има сличну играчку код куће како бисте одвратили дете од намере. (Д)
- с) Купићете играчку, иако није био план. Пре или касније бисте је купили, тако да нема везе што није било планирано за ту куповину (П)

3. Ваше дете је учествовало у некој од слободних активности : фубал, гимнастика...и било успешно у томе . Сада жели да одустане од те активности. Ви размишљате отприлике:

- а);Такве фазе су нормалне када се бавимо нечим озбиљним, али нема одустајања.(А)
- б) Покушаћу да разјасним шта је разлог одустајања, колико је озбиљно у томе и одатле ћемо закључити шта даље. (Д)
- с) Ако жели да остави нека тако и уради. Не желим да моје дете буде под присилом.(П)

4. Пријатељица Вам се жали да њено дете млађег школског узраста доста споро напредује у школи и да му треба стални подстицај. Ви бисте јој саветовали:

- а) Да одвоји више времена за своје дете и да она ради са њим. (Д)

б) Да разради систем који ће „пожурити дете“ - ограничавање времена за задатак, одбројавање; (А)

ц) Да не придаје превелики значај томе јер ће се све то средити само од себе када дете одрастањем. (Р)

5. Колико је, по Вама, важно да дете има дневни распоред?

а) Од огромног је значаја, јер распоред је користан за дете а и родитељима значајно олакшава живот . (А)

б) Придржавање распореда и правила исцрпљује родитеље, а дете и онако кад тад научи редослед радњи у току дана.. (П)

в) Распоред радњи најбоље се учи се кроз свакодневни живот породице. Ако породица функционише по неком распореду онда и дете лакше усваја рутину . (Д)

6. Када, по Вашем мишљењу, дете треба да остави пелене?

а) Кад дете већ неко време може да остане „суво“ а може да му се објасни шта се од њега очекује. У сваком случају не пре 1,5-2 године. (Д)

б) Чим научи да седи самостално може да се навикава на „ношу“ (А)

в) Ако родитељи нису принуђени из економских разлога, не би се требало тиме превише замарати. Кад тад сва деца се одвикну од пелена. (П)

7. Која реченица Вам се највише свиђа?

а) “До венчања сам имао шест теорија о васпитању деце . Сада има шесторо деце и ниједну теорију.” Wilmot; (П)

б) „Немогуће је васпитати децу ако они који их окружују нису васпитани“ Роберт Овен (Д)

в) „ Ко се хвали тај се квари“. (Српска народна пословица). (А)

8. Дете се вратило из школе и тврди да нема ништа за домаћи задатак ако се пре тога није дешавало да нема домаћег. Ви...

а) Одмах зовете друге родитеље да проверите ; (А)

б) Питате дете да ли је сигурно, да после не би било неприлике. (Д)

в) Верујем да је дете добро разумело. (П)

9. Ваше дете има новог друга који се Вама уопште не свиђа...

а) Одлучно забрањујем детету да се дружи са њим; (А)

б) Испитујете дете о томе шта му се заправо свиђа код тог друга, подсећате га на остале другове које има ; (Д)

в) Не мешам се. На крају, све ће се то још пуно пута променити и дете ће само одлучити са ким ће се играти. (П)

10. Са којом од следећих тврдњи се слажете у већој мери него са осталим тврдњама?

а) У породици је важнији тимски дух него појединачни успех. (Д)

б) Постављам циљеве којима породица тежи и на путу њиховог остварења имам улогу водича . (А)

в) Упадну ли моја деца у неки проблем, већи део кривице је на мени јер посао родитеља нисам обавио како треба.(П)

Решење теста:

Највише одговора са ознаком А

Ваш стил васпитања је **ауторитарни** . То не мора да значи да ви пречесто користите кажњавање и да сузбијате дечију иницијативу али свакако значи да имате јаку жељу да надзирете дете на сваком

кораку. Тако што контролишете дете и пратите га на сваком кораку можете спречити многе његове грешке. Али не заборавите, на грешкама се учи. Што је Ваше дете млађе, овим стилем постижете већи ауторитет над њим. Али, како дете одраста важно је да се „пусти узде“ и да дете има своја лична решења и одлуке. У почетку то су мале ствари да би касније то биле крупне, важне одлуке. Сваком родитељу је више него корисно да схвати да деца пре или касније прерастају неприкосновеност родитељског ауторитета и према томе мењају своје понашање. Ако се не прилагодите на време и останете превише крути можете одгајити човека који се стално бунује и свађа, мрзовољан је и незадовољан или пак супротно - човека који се повија, нема иницијативу и стално се држи за мамнине и татине скуте.

Да резимирамо : ауторитативним стилем постижемо већу контролу над понашањем детета, смањујемо вероватноћу његовог упадања у неприлике док је млађе, али му не дозвољавамо да развије иницијативу и самосталност касније у животу.

Ако имате највише одговора са ознаком Д

Ви се користите **демократским** стилем васпитања. Сматрате да слободу детета ограничавамо пажљиво и да у питањима васпитања треба полазити од детеових потреба и могућности. Ви са децом преговарате и трудите се да направите компромис. Деца која су одгајана под утицајем овог стила науче да су њихова мишљења и осећања битна и да се уважавају. Упознају границе и правила на начин у коме и сами учествују. Ипак, имајте у виду да је за децу корисно када се родитељ постабљва као одрасла особа са више знања искуства а самим тим и моћи у односу на дете. Ваши договори и заједничко одлучивање могу с епретворити у бескрајне расправе у којима можете осетити да Вас дете третира као себи равног. Примерена и добро промишљена казна у оквиру које дете има прилику да надокнади штету, да направи промену делује веома едукативно на дете.

Да резимирамо : демократским стилем постижемо да дете постане свесно да су његове потреба и мишљења важни и вредни, постаје свесно својих капацитета али ризикујемо да „склизнемо“ у другарски однос са детом у коме дете тешко прихвата одбијање, забрану и ограничења, често се са нама убеђује и доказује да је у праву.

Највише одговора са ознаком П

Попустљиви родитељски стил је Ваш стил. Ви ситуације пуштате да се догоде и не покушавате над њима да успоставите контролу. Водите се уверењем да деца најбоље расту и развијају своје потенцијале уколико их не ограничавамо. Ми смо ту да испратимо тај процес без превише мешања. Децу одгајате унутар веома широких граница, дајући им пуно простора и пуштате да сами одлучују. Примењујете нежан, благ и емпатичан приступ и интервенишете само када дете „скрене са колосека“ или се нађе у невољи. И тада нисте присталица кажњавања већ мислите да дете и само треба да препозна да је урадило нешто лоше, осети кривицу па да се самим тим и „поправи“. Веома често имате процену да су сви ти дечији проблеми права гњаважа, да Вас фрустрира њихово решавање и једноставно бирате да се не упилићете у њих.

Да резимирамо - у оквиру овог васпитног стила одраста дете које има пуно слободу, које слободно истражује у новим ситуацијама. Међутим превише самосталности и слободе може бити велики ризик за дете. Непознајући ограничења дете може ући у проблеме са поштовањем правила, контролом импулса, тешко се укапати у вршњачку као и остале социјалне групе.